

-Aan geadresseerde

Referentie :
Behandeld door : J. Kloos
Betreft : TBM alert
Wageningen : 8 maart 2021

Geachte heer, mevrouw,

Stichting TBM wil u opnieuw informeren over de wrastiekteresistentiestatus van aardappelrassen voor het noordoostelijke zand- en dalgrondegebied. Op 26 februari jl. bent u via een TBM Nieuwsbrief geïnformeerd over wrastieke resistenties in zetmeelaardappelen. Vragen en opmerkingen uit het veld geven aanleiding om die TBM nieuwsbrief van 26 februari 2021 te rectificeren.

In die brief van 26 februari is een tabel met rassen en hun wrastiekteresistentie tegen Fysio 2, Fysio 6 en Fysio 18 weergegeven. Het betrof een lijst rassen die gebruikt worden in het gebied. Die rassenlijst was niet compleet en sommige rassen zijn slechts weergegeven als referentie en mogen niet gebruikt worden in het noordoostelijke wrastiektepreventiegebied.

Daarnaast is er een lijst met rassen die gebruikt kunnen worden in het wrastiektepreventiegebied, voldoen aan de wrastiekteresistentievereisten en aangeboden kunnen worden voor vermeerdering van pootgoed onder de TBM-veldinspectie. Het gebruik van TBM pootgoed is uitsluitend toegestaan voor de nateelt van zetmeelaardappelen voor de aardappelzetmeelindustrie (dat is verwerking tot aardappelzetmeel met GN-code 11081300).

Doordat een test op Fysio 6 voor de officiële lijst wordt samengevoegd met Fysio 2, en andersom, ontbreken er nu soms gegevens over de resistenties van aardappelrassen tegen Fysio 2 of 6. Voor de toelating van een ras is de uitslag van het onderzoek op Fysio 6 leidend. Het is de bedoeling om dit jaar een inhaalslag te maken met rassentoetsen en veel vraagtekens op dit gebied in te vullen.

Wrastieke resistenties in zetmeelaardappelen.

Naar aanleiding van de laatste vondsten van wrastieke nabij Stadskanaal is de veel gestelde vraag; welk aardappelras kan ik in dat gebied nog veilig telen? Deze vraag kan op dit moment door niemand met 100% zekerheid worden beantwoord. In het zetmeelaardappel-gebied zijn in het verleden voor wrastieke Fysio 2, Fysio 6 en Fysio 18 officiële besmetverklaringen vastgesteld, en in zuid Nederland komt Fysio 1 voor. Aardappelrassen kunnen officieel getest worden op resistentie tegen alle bekende fysio's, en op de site van de NVWA is hier een overzicht van (NVWA-lijst-wrastieke). In de lijst van NVWA staan cijfers om de mate van vatbaarheid aan te geven. Rassen met een 10 of 9 geven géén wratten in de toets, rassen met een 8 of lager wel en kennen daarom een groter risico op wratten in het veld. De cijfers geven dus niet alleen aan of een ras resistent is (cijfer 10), maar ook hoe vatbaar het ras is. Rassen met een cijfer 5 of lager zijn zeer vatbaar en mogen in het gebied niet geteeld worden.

Vanaf 2000 bleek op de proefvelden die in gebruik waren voor bepaling van wrastiekteresistentie Fysio 6 aanwezig te zijn en niet Fysio 2 zoals tot dan gedacht. Wrastiektecijfers zijn daarom destijds voor beide fysio's in de officiële NVWA lijst samengevoegd. Deze samenvoeging van Fysio 2 en 6 kan verwarring veroorzaken, want ondanks dat veel rassen voor beide fysio's hetzelfde reageren, zijn ze wel degelijk verschillend van elkaar. Er zijn dan ook rassen die vatbaar of minder resistent voor bijvoorbeeld Fysio 2 kunnen zijn, en resistent voor Fysio 6 of andersom. Doordat een test op Fysio

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
Tel.nr.: 088-888 66 77
e-mail: jkloos@ltonoord.nl

6 voor de officiële lijst wordt samengevoegd met Fysio 2, en andersom, ontbreken er nu soms gegevens over de resistenties van aardappelrassen tegen Fysio 2 of 6. Het is de bedoeling om dit jaar een inhaalslag te maken met rassentoetsen en veel vraagtekens op dit gebied in te vullen.

Wat betreft welk Fysio de nieuwe vondst is, wordt momenteel door de NVWA onderzocht. Dit onderzoek is gebaseerd op bio toetsen en vraagt veel tijd. De resultaten zullen daarom niet voor de komende zomer bekend zijn. Er kan hierbij sprake zijn van een bestaand of een nieuw fysio. Ook kan het zijn dat een bestaand fysio zich iets heeft aangepast door de teelt van resistente rassen. Doordat deze informatie niet op korte termijn beschikbaar is, kan hier voor het pootseizoen 2021 geen goed advies voor worden gegeven.

Het is in het algemeen bij de keuze van het aardappelras voor een perceel altijd van groot belang om te weten met welk(e) wratziekte Fysio ('s) je te maken kunt hebben, en welke rassen hiertegen een goede resistentie hebben. Helaas is er momenteel geen eenvoudige toets beschikbaar om het risico vooraf vast te stellen. Om het risico toch zoveel mogelijk in te perken, kunt u op risico percelen in het noordoostelijke zand en dalgrond gebied het beste kiezen voor een ras met een zo breed en zo hoog mogelijke resistentie tegen alle bekende fysio's. In onderstaande tabel is een overzicht van voornamelijk zetmeelaardappelrassen en hun resistenties tegen de drie bekende fysio's van wratziekte in het zetmeelgebied weergegeven.

Het ras Innovator vindt u niet in dit overzicht omdat het verboden is om dit ras in het wratziektepreventie-gebied te telen. Dit ras is namelijk zeer vatbaar voor fysio 2/6 en tevens voor fysio 18.

Ras	TBM	2	6	18
Achilles	x	R	WV	WV
Actaro	x	WV	R	LV
Adelinde		WV	R	WV
Allure	x	?	LV	MV?
Altus	x	WV	LV	LV
Amarock	x	WV	R	WV
Amyla	x	?	MV?	?
Ardeche	x	?	LV	?
Aurora	x	?	WV	LV
Avamond	x	LV	R	R
Avarna	x	?	WV	R
Avatar	x	WV	R	WV
Aveka	x	?	LV	ZV
Avenger	x	R	R	R
Aventra	x	R	R	WV
Avito	x	WV	WV	MV?
Axion	x	R	R	LV
Benno Vrizo	x	?	LV	?
BMC	x	ZV	WV	WV
Dartiest	x	R	R	R
Euroflora	x	?	MV?	?
Euronova	x	?	R	?
Eurotango	x	?	WV	?

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
 Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
 Tel.nr.: 088-888 66 66, Fax 088-888 66 60
 e-mail: jkloos@ltonoord.nl

Ras	TBM	2	6	18
Festien	x	?	WV	LV
Fontane		?	LV	ZV
Merenco	x	WV	WV	LV
Nomade	x	?	ZV	ZV
Novano	x	R	R	R
Plasandes	x	?	WV	?
Plasent	x	?	WV	WV
Plasettie	x	?	R	R
Plasinka	x	R	R	WV
Plasuno	x	?	LV	WV
Plasure	x	?	R	WV
Saprodi	x	?	R	R
Sarion	x	?	LV	R
Sassy	x	?	WV	?
Scala	x	?	R	WV
Scarlet	x	R	R	ZV
Seresta	x	R	R	R
Serum Star	x	?	R	WV
Signum	x	?	R	WV
Simphony	x	R	R	LV
Smaragd	x	?	WV	WV
Sofista	x	?	WV	LV
Speculos		?	WV	LV
Sprinter	x	?	LV	?
Starga	x	?	WV	MV
Stratos	x	LV?	LV	?
Supporter	x	?	LV	WV
Vermont	x	R	R	R

Legenda:

R = Resistent (= 10)

WV = Weinig Vatbaar (= 9)

LV = Licht Vatbaar

MV = Matig Vatbaar

ZV = Zeer Vatbaar

? = Nog niet bepaald

Geen wratvorming, geen vorming wintersporangia

Geen wratvorming, maar wel wintersporangia aanwezig

Wratvorming aanwezig!

Veel wratvorming

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van de rassenkeuze dan kunt u contact opnemen met uw adviseur of HLB.

Bestuur Stichting TBM

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
 Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
 Tel.nr.: 088-888 66 66, Fax 088-888 66 60
 e-mail: jkloos@ltonoord.nl